MALAX
MAALAHTI

kirjaamo@eduskunta.fi

Edelleen toimitettavaksi:

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto
Eduskuntaryhmät
Vaasan vaalipiirin kansanedustajat

SAATEKIRJE

Maalahden kunta on kirjeessään 3.7.2017 kiinnittänyt Varsinais-Suomen ELY-keskuksen huomion tarpeisiin, joita Bergön uuden lossiyhteyden hankinnassa lähivuosina on huomioitava.

Tällä kirjeellä haluamme antaa teille tietoja asiasta ja korostaa asian merkitystä. On tärkeää, että lakia saariston kehityksen edistämisestä noudatetaan ja että liikenne- ja kuljetuspalveluista huolehditaan asianmukaisesti, erityisesti siten, että valtion talousarviossa on riittävät määrärahat ja että yhteys on tarkoituksenmukainen ja turvallinen ja noudattaa turvallisuusmääräyksiä.

Maalahden kunnan puolesta

Mats Brandt
kunnanjohtaja

Jenny Malmsten
hallintojohtaja

Malmgatan 5, 66100 Malax
Malminkatu 5, 66100 Maalahti
Tel. +358 (0)6 347 7111
Puh. +358 (0)6 347 7111
Fax +358 (0)6 347 7100
Faksi +358 (0)6 347 7100
E-post: malax@malax.fi
S-posti: malax@malax.fi
www.malax.fi
www.maalahti.fi

MALAX
MAALAHTI

3.7.2017

Liikenne ja infrastruktuuri
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tapani Jaakkola, Sirpa Vanhala

BERGÖN VAIJERILOSSIA KOSKEVA EHDOTUS

Kunta, asukkaat ja yksityiset toimijat ovat tehneet Bergöhön viime vuosina suuria investointeja. Kunta on rakentanut uuden koulun, saareen on rakennettu palveluasumisyksikkö, ja entinen kunnantoimisto on saanut uuden omistajan uusine visioineen. Kunnanosaan rakennetaan yksityisin varoin myös omakoti- ja rivitaloja. Bergön kokonaispinta-ala on noin 33,8 km², ja siellä asuu yli 480 vakituista asukasta. Bergö on houkutteleva asuinpaikka kaikenikäisille. Kesäaikaan saaren asukasmäärä kaksinkertaistuu, koska vapaa-ajan kiinteistöjä on noin 300.

Hyvä lossiyhteys on kaiken A ja O, jotta saari säilyy elävänä. Kun Bergön lossiyhteys hankitaan vuosina 2018–2019, haluamme, että kunnan tarpeet huomioidaan seuraavan ehdotuksen mukaisesti.

Kunnan ehdotus

Maalahden kunta viittaa saariston kehityksen edistämisestä annettuun lakiin ja katsoo, että seuraavassa esitetyt tarpeet ovat perusedellytyksiä, jotta lain 5. § liikenne- ja kuljetuspalveluista voidaan täyttää. Kunta ehdottaa seuraavaa:

1. ELY-keskus selvittää uutta lossia, joka soveltuu Bergön lossireitille ja joka täyttää seuraavassa esitetyt tarpeet. Selvityksen perusteella on voitava myös ottaa huomioon vaikutukset liikenteelle tarvittaviin talousarviomäärärahoihin.

2. Maalahden kunta haluaa antaa lausunnon ennen kuin Varsinais-Suomen ELY-keskus hankkii lossiyhteydet seuraavaksi sopimuskaudeksi ja edellyttää, että ELY-keskus pyytää kunnalta lausunnon ennen hankinnan aloittamista.

Malmgatan 5, 66100 Malax Tel. +358 (0)6 347 7111 Fax +358 (0)6 347 7100 E-post: malax@malax.fi www.malax.fi
Malminkatu 5, 66100 Maalahti Puh. +358 (0)6 347 7111 Faksi +358 (0)6 347 7100 S-posti: malax@malax.fi www.maalahti.fi

MALAX
MAALAHTI

3. Maalahden kunta edellyttää, että seuraavat tarpeet huomioidaan:
- Kun palvelutasosta päätetään, ELY-keskuksen on liikennemäärän lisäksi huomioitava lossireitin pituus ja kuljetusajat, hälytysajoneuvojen tarpeet ja raskas liikenne sekä toimintavarmuus myös haastavissa sääolosuhteissa.
- Lossiyhteyden turvallisuus on taattava. Bergöhön tarvitaan lossiyhteys, jonka toimintavarmuus on hyvä ja taattu, koska kyseessä on Suomen toiseksi pisin vaijerilossiyhteys ja haastavat sääolosuhteet.
- Lossiyhteyden on myös taattava hälytysajoneuvojen nopea ja tehokas kulkeminen. Riittävän suuri kantokyky ja suurempi huippunopeus edistävät tätä tarkoitusta.
- Uuden lossin moottorien on oltava ympäristöystävällisiä ja tekniikan luotettavaa. Uudet moottorit kuluttavat mitä todennäköisimmin vähemmän polttoainetta, mikä on myös taloudellisesti edullisempaa.
- Lossin kantokyvyn on oltava vähintään 120–130 tonnia raskaiden kuljetustarpeiden vuoksi. Erikoiskuljetuksissa, esimerkiksi puukuljetuksissa, lossin on voitava ottaa kuljetettavaksi myös vähintään 20 henkilöautoa, muuten odotusajat venyvät liian pitkiksi. Liian pieni lossi aiheuttaa kohtuuttomia odotusaikoja, etenkin siksi, että kuljetusmatka on pitkä.
- Lossin kapasiteetin on oltava vähintään 30 henkilöautoa, ja moottorivoiman on oltava lossin kapasiteetin mukainen, jotta turvallinen kulkeminen saaren ja mantereen välillä on mahdollista, koska kyseessä on hyvin haavoittuva lossireitti.
- Liikenteen hankinnassa vaatimuksena on oltava, että voimassa olevia turvallisuusmääräyksiä ja miehitystodistuksia noudatetaan.
- Reittialueen on oltava ruopattu ja varmistettu siten, että vaijeri voi kulkea vapaasti juuttumatta.
- Betoniperustusta eli maatukea pitäisi huoltaa.
- Korvaava lossi (L-156), jota käytetään nykyisen lossin ollessa huollossa, ei ole Bergön olosuhteisiin soveltuva. Nykyinen lossi (L-170) voisi tulevaisuudessa hyvin toimia varalossina uuden lossin käyttökatkosten ja huoltojen aikana.

Kunta kehottaa viranomaisia huomioimaan nämä asiat saaristoliikenteestä päätettäessä. Kunta kehottaa valtiota pitämään huolta, että valtion talousarviossa on riittävät määrärahat lossiyhteyksien turvaamiseksi.

Malmgatan 5, 66100 Malax Tel. +358 (0)6 347 7111 Fax +358 (0)6 347 7100 E-post: malax@malax.fi www.malax.fi
Malminkatu 5, 66100 Maalahti Puh. +358 (0)6 347 7111 Faksi +358 (0)6 347 7100 S-posti: malax@malax.fi www.maalahti.fi

MALAX
MAALAHTI

Nykyinen lossiyhteys

Mantereen ja Bergön välistä yhteyttä hoitaa Finferries. Työmatkaliikenteeseen lossia käyttää yli 50 henkeä päivässä. Liikenteen määrä on arviolta noin 500–600 henkilöautoa vuorokaudessa, minkä lisäksi on raskasta liikennettä. Suurin ruuhka on aamulla klo 6.30–8.30 ja iltapäivällä klo 15.00–17.30. Kesäisin liikennettä on eniten perjantaisin ja sunnuntaisin mökkiläisten johdosta.

Bergön ja Bredskärin välinen reitti on Suomen toiseksi pisin vaijerilossireitti (1 166 metriä). Sääolosuhteiden vuoksi reitti on Suomen haastavimpia, lossi joutuu niin syysmyrskyjen kuin jäänkin armoille sijaintinsa vuoksi. Huonolla ja kelvottomalla säällä vaijeri voidaan väliaikaisesti irrottaa. On kiinnitettävä suurta huomiota siihen, että aika, jolloin vaijeri on irrotettuna, on mahdollisimman lyhyt.

Lossi on haavoittuva sääolosuhteille ja etenkin jäiden lähdölle, mikä heikentää liikennöinti- ja toimintavarmuutta. Bergön lossi, L-170, on rakennettu vuonna 1973. Siinä on neljä moottoria, joissa jokaisessa on yksi potkuri. Lossin painorajoitus on 90 tonnia. Tietojen mukaan (Finferries) se voi kuljettaa noin 27 henkilöautoa, mutta nykypäivän mittojen mukaan määrä lienee 23. Tarvittavat moottoreiden vaihdot voidaan tehdä paikan päällä. Lossin hydrauliikka uusittiin vuonna 2015. Ohjausjärjestelmä alkaa olla vanhentunut, varaosia on vaikea löytää, ja vanhaa tekniikkaa ymmärtävät asentajatkin ovat vähenemässä.

Nykypäivän tieliikenteessä ajoneuvoyhdistelmät, esimerkiksi tukkirekat, sorakasettiyhdistelmät tai konekuljetukset, saavat painaa 76 tonnia, minkä vuoksi lossin kantokyky 90 tonnia on nopeasti täynnä. Lisäksi on tärkeää, että ajoneuvoyhdistelmät ja henkilöautot mahtuvat samaan kuljetukseen hälytysajoneuvon kanssa. Näiden tarpeiden vuoksi kaikkia ei voida kuljettaa, vaikka tilaa olisi. Pitkän kuljetusmatkan, meno-paluumatka 20 minuuttia, vuoksi odotusajasta voi tulla pitkä, jos ei mahdu mukaan tai jos liikennöinnissä on tauko. Kun tälle reitille rakennetaan uusi lossi, kantokyvyn on oltava vähintään 120–130 tonnia. Myös pitkä kuljetusmatka pitäisi ottaa huomioon, koska se voi aiheuttaa pitkiä odotusaikoja autoilijoille, jotka eivät mahdu lossiin.

Uusien lossien moottorit ovat myös ympäristöystävällisempiä ja tekniikka luotettavampaa. Lossin kapasiteetin on oltava vähintään 30 henkilöautoa ja moottorivoiman lossin kapasiteetin mukainen, jotta turvallinen kulkeminen saaren ja mantereen välillä on mahdollista, sillä tämä on kaikesta huolimatta hyvin haavoittuva lossireitti.

Lossi (L-156), jota tällä hetkellä käytetään varsinaisen lossin (L-170) ollessa huollossa, on liian pieni, eikä se sovellu Bergön lossireitin olosuhteisiin. Erityisen haastavaa on, kun varsinainen lossi on poissa käytöstä kesällä, jolloin liikennöintitarpeet ovat suurimmat. Varalossin on sovelluttava Bergön lossireitille.

Malmgatan 5, 66100 Malax Tel. +358 (0)6 347 7111 Fax +358 (0)6 347 7100 E-post: malax@malax.fi www.malax.fi
Malminkatu 5, 66100 Maalahti Puh. +358 (0)6 347 7111 Faksi +358 (0)6 347 7100 S-posti: malax@malax.fi www.maalahti.fi

MALAX
MAALAHTI

Kunnioittavasti

Maalahden kunnan puolesta

Mats Brandt
kunnanjohtaja

Jenny Malmsten
hallintojohtaja

Malmgatan 5, 66100 Malax
Malminkatu 5, 66100 Maalahti
Tel. +358 (0)6 347 7111
Puh. +358 (0)6 347 7111
Fax +358 (0)6 347 7100
Faksi +358 (0)6 347 7100
E-post: malax@malax.fi
S-posti: malax@malax.fi
www.malax.fi
www.maalahti.fi

MALAX
MAALAHTI

Jakelu
Liikenne- ja viestintäministeriö
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto
Vaasan vaalipiirin kansanedustajat
Eduskuntapuolueet
Saaristoasiain neuvottelukunta, Jorma Leppänen
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Anders Östergård, Rauno Matintupa
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
Pohjanmaan liitto, Kaj Suomela, Ann Holm, Tero Voldi

Malmgatan 5, 66100 Malax Tel. +358 (0)6 347 7111 Fax +358 (0)6 347 7100 E-post: malax@malax.fi www.malax.fi
Malminkatu 5, 66100 Maalahti Puh. +358 (0)6 347 7111 Faksi +358 (0)6 347 7100 S-posti: malax@malax.fi www.maalahti.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö, kirjaamo@lvm.fi
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto, kirjaamo@eduskunta.fi
Vaasan vaalipiirin kansanedustajat
Eduskuntapuolueet: puoluetoimisto@keskusta.fi, Kokoomus, SDP, Uusi vaihtoehto, Perussuomalaiset, Vihreät, Vasemmistoliitto, Ruotsalainen kansanpuolue, Kristillisdemokraatit
Saaristoasiain neuvottelukunta, Jorma Leppänen, jorma.leppanen@mmm.fi
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Anders Östergård, Rauno Matintupa, kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, kirjaamo@trafi.fi
Pohjanmaan liitto, Kaj Suomela, Ann Holm, Tero Voldi, info@obotnia.fi, etunimi.sukunimi@obotnia.fi